

EESTI KARSKUSLIIDU KIRIÕPISTU

=====

Tartus, Gustav-Adolfi t. 18, pk.86, telef. 404.

Karskusküsimus ===== Töökorraldus.

I Tähelepanuks õppijale.

1. Käesolev kirjalik kursus karskusküsimuses on kavatsatud 16 õpetuskirja pikune. Igas kirjas tuleks selgitusele mingi eri küsimus. Kokku annaks see tervikulise ülevaate kõigist tähtsamaist alkoholiküsimuse osadest. Seejuures peaksid esitada võimalikult kõige moodsamalt seisukohti ja anda vastuseid põlevamatele päevaküsimustele. Kiriõpistut kasutada võib igaks ilma tasuta (väljaarvatud kirjatööde tagasisaatmise postikulu, millest lähemalt allpool). Küll oleks E. Karskusliit tänulik mõningate vabatahtlikude ametuste eest kiriõpingute kulude katteks. Kiriõpingute algamine ega lõpetamine ei ole seotud ühegi kindla tähtajaga.

2. Õpetuskirju läbi töötades ärge liialt rutatagu. Loetagu neid vahetähelepanuga mitu korda ja mõeldagu hästi läbi. Ainult "kõhest ära saamiseks" ei maksa töötada, sellest poleks kuigi palju kasu. Õpetuskirju lugedes olgu alati käepärast ka kirjutusvahendid, et oleks võimalik kerkivaid küsimusi kohe üles märkida. Alamaal on toodud Tartu ülikooli filosoofia professori K. Ramuli sulest lühikesed juhised igasugu õppimise kohta üldse. Väga kasulik on neid tähele panna ka kiriõpingute juures.

3. Iga õpetuskirja läbitöötamisega ühenduses tuleb täita mõningad kirjalikud ülesanded, mis saadetakse kiriõpistule kontrollimiseks ja hindamiseks. Nende tööde tagasisaatmiseks tuleb juure lisada 10 senti eest postmarke. Hindamine sünnib sõnadega "väga hästi", "hästi", "rahuldav", "nõrk". Nõrga hinnangu saajale antakse uued ülesanded ja tal tuleb ainet korrata. Ükskõik missuguse madalama hinnangu saaja võib paluda selle õpetuskirja piirides, mille alusel ülesannete lahendus sündis, uusi ülesandeid hindamistagajärje parandamiseks kõrgema hinnangu saamise mõttes. Kursuse läbitöötanud saavad tunnistuse, kus antakse ka tehtud töö üldine hinnang, milleks on töö kestes saadud hinnangute keskmine.

4. Kuna kirjalikud tööd on ainsaks aluseks, mille abil kiriõpistul saab jälgida, kuidas õppijad ainet omandavad ja arenevad, siis tuleb need teha hoolikalt. Et kiriõpistule kontrollimistööd kergendada, selleks tuleb kirjatööde valmistamisel silmas pidada järgmisi nõudeid:

- a) Tööd kirjutatagu kirjutuspaberile, eesmärgina ühe veerandi suurustele lehtedele (hariliku vihu lehe suurus). Parempoolt tuleb paranduste ja märkuste jaoks jätta puhast äärt umbes 3 sentimeetrit (kuna kirjutada võib lehe mõlemale küljele, siis teist külge kirjutades jääb puhas äär vasakule). Et pärast oleks võimalik paremaks alalhoidmiseks kirjatööd kokku koota, siis võib ka lehe teisele äärele jätta 1-1½ sm laiune puhas ruum, kuhu kiriõpistus augud sisse lüüakse ja kust siis pärast saab nööri läbi tõmmata.
- b) Iga kirjatöö algusse, üles paremale äärele, tuleb kirjutada nimi, eesnimi ja postiaadress, vasakule - õpetuskirja number. Iga ülesande lahenduse algusse tuleb samuti märkida ülesande number või nimetus nagu õpetuskirjas antud.
- c) Tööd kirjutatagu ainult tündiga võimalikult puhtalt ja loetavalt ja leheküljed nummerdatagu.
- d) Tööde tagasisaatmiseks määratud postmargid kleebitagu õrnalt üht nurka pidi kirjatöö esilehekülje üles otsa, et vältida väljalibisemisi ja kogemata kadumaminekut. Tööd saadetakse kontrollitult ja hinnatult tagasi hiljemalt 10

päeva jooksul. Ainult erakorralise tööde kuhjumise puhul võidakse sellest tähtajast üle minna.

5. Tööde kontrollimisel ja hindamisel võetakse arvesse ainult töö sisulist väärtust, mitte aga tema keelelist külge ja välimust, kuigi-vahest mõnikord ka viimaseid osalt parandatakse.

6. Lõppeks olgu tähelepanu juhitud sellele, et õpetuskirjades pakutavate teadmiste hulgal on omad loomulikud piirid ja nii mõnegi asja kohta üks või teine kiriõpistulane sooviks vist küll meeleldi rohkem ja sugavamalt teada. Niisugustel kordadel küsitagu õpistult julgesti täiendavaid seletusi. Tõstetagu üles koguni uusi küsimusi ja nõutagu neile vastust. Mida rohkem kiriõpistu saab oma kasutajaid aidata ja rahuldada, seda rohkem valmistab see temale rõõmu.

E. Karskusliidu Kiriõpistu.

II Kuidas õppida ?

Prof. K. Ramul.

Väga sagedasti õppimine ei anna küllalt häid tagajärgi mitte sellepärast, et ei taheta õppida, vaid sellepärast, et ei osata õppida. Anname järgnevas vastava kirjanduse põhjal mõned lühikesed juhatused selle kohta, kuidas õpinguid korraldada, et võimalikult vähese aja ja jõu kulutusega jõuda võimalikult häadele tulemustele.

Esite ks mõned üldisemat laadi juhatused:

1. Hoi a end hädaes füüsilistes tingimustes. Selleks sea endale kokku kogu päeva jaoks plaan, määrateks kindlaks tunnid töö, jalutamise, mängu, magamise jne. jaoks. Sellest plaanist pea kinni. Vaata, mida, millal ja kui palju sa sööd.

2. Vaata, et välised tingimused oleksid soodsad õppimisele: et toas oleks vaikne, paras valgustus, paras temperatuur, et laud ja tool oleksid küllalt mugavad jne.

3. Ära asu tööle seisukorras, mis raskendab töötamist, näit. kui sa oled väsinud, või kohe peale söömist, või kui sa ei ole küllalt terve jne.

4. Asu tööle igakord otsekohe. Ära lükka seda mõnel ettekäändel edasi, ära oota, kuni sulle tuleks vastav tuju jne.

5. Tööta mõttega, et sa õpid selleks, et õppida ja meeles pidada. Püüa lahti saada mõttest, et sa õpid õpetaja või kellegi muu jaoks.

6 . Tööta täie jõuga.

Edasi mõned juhatused, mis käivad enam õppimise, eriti päheõppimise "tehnika" kohta:

1. Peale intensiivset õppimist, eriti uue materjali õppimist, puhka mõni aeg, enne kui mõnele teisele materjalile üle lähed. Nii õppides on meespidamine parem ja kestvam.

2. Niisuguse materjali päheõppimisel, nagu mõni pikem luule jne. loe seda a läbi igakord tervelt, algusest lõpuni. Niisugune õppimine - tervelt, kuigi ta alguses paistab raskem olevat, annab üldiselt paremaid tulemusi kui õppimine osade kaupa.

Töökorraldus.

3. Katsu nii palju kui võimalik teatava materjali õppimist jaotada pikema aja peale, vähemalt õhtu ja järgmise hommiku peale. Nimelt on katsete läbi kindlaks tehtud, et tööaja jaotamine õppimisel annab tunduvalt paremaid tagajärgi, kui töö kuhjamine. Näit. kui teatava materjali (tekst, rida sõnu, rida arve jne.) läbi lugeda korraga 12 korda, siis ei ole selle meespidamine mitte nii häa, kui lugedes kolmel järgneval päeval iga päev 4 korda, või - mis veel parem - neljal järgneval päeval iga päev 3 korda või kuuel järgneval päeval iga päev 2 korda.

4. Õppides teat. materjali, näit. päätükki ajaloo, ära loe seda ainult mitu korda järgimööda läbi, vaid olles selle üks kord läbi lugenud, hakka seda kohe ise endale üles ütleva, iga kord, kui ei lähe enam edasi, raamatust järele vaadates. Oled sa niiviisi kõik ükskord üles öelnud, tee sed a uuesti ja uuesti, kuni kõik on hästi ära õpitud. Niisugune õppimine mitmekordse ülesütlemise ehk retsiteerimise kaudu annab palju paremaid tulemusi kui õppimine ainult mitmekordse läbilugemise kaudu.

5. Katsu õpitavat materjali enne selle õppimist iga kord võimalikult hästi läbi mõelda, temast võimalikult hästi ja täielikult aru saada. Nimelt on õppimine ja meespidamine suurel määral kergendatud, kui õpitava materjali elementide vahel on olemas loogiline ehk mõtteline side (või meie ise oleme niisuguse sideme kunstlikult loonud). Näit. on palju kergem ära õppida niisugused sõnade paarid, nagu: raamat - teadus, telegraaf - sõnum, raadio - muusika jne., kus on paarisisevate sõnade vahel olemas mõtteline side, kui niisugused, nagu: raamat - leib, telegraaf - jõgi, raadio - kartul jne., kus niisugune mõtteline side puudub.